NUMER 26. LWOW, 15. WRZEŚNIA 1903. ROK IX.

Prenumerata wynosi:
miejscowa:
rocznie . . . 4 K. — h.
półrocznie . . 2 „ — „
kwartalnie . . 1 „ — „
zamiejscowa:
rocznie . . . 4 K. 80 h.
półrocznie . . 2 „ 40 „
kwartalnie . . 1 „ 20 „
Numer pojedynczy 20 h.
Listów nieftrankowanych nie przyjmuje się. Rękopisów nie zwraca się.
Reklamacje nieopieczętowane wolne są od opłaty.

Ognisko

Czasopismo dla spraw drukarskich i pokrewnych zawodów.

Organ Związku austrjackich Stowarzyszeń drukarskich.

Przez walkę do zwycięstwa!

Redakcja, Administracja i Ekspedycja ul. Łyczakowska l. 14., I. piętro.
Wszelkie korespondencje i przesyłki pieniężne adresować należy: „**Huberth Józef**, Lwów, „Drukarnia Udziałowa“ — ulica Lindego l. 8.“
INSERATY fachowe przyjmuje się tylko za poprzedniem opłaceniem po 20 h. za jeden wiersz petitowy lub jego miejsce.
Dla członków wzajemnych Stowarzyszeń oblicza się inseraty do 8 wierszy po 1 K.

Wychodzi **5.**, **15.** i **25.** każdego miesiąca.

Koledzy! Nie zapominajcie o funduszu cennikowym! Przy wszelkich zebraniach, jakoteż zabawach towarzyskich pamiętajcie zawsze o naszym funduszu dla ochrony cennika!

Głęboko upadli.

Coraz niżej upada moralność austryackich przedsiębiorców. Bezwzględniejsi, aniżeli przedsiębiorcy innych krajów, usiłowali oni od dawna egzystencyę robotnika na najniższym utrzymać poziomie, w przekonaniu, że głodowe płace i przydługi czas pracy są warunkiem rozwoju industryi. (Jak wiadomo w rzeczywistości rzecz się ma przeciwnie: wysokie płace i krótki czas pracy bowiem są objawami, świadczącymi o wysoko rozwiniętej industryi, jak to ma miejsce n. p. w Stanach Zjedn., Anglii, Niemczech i t. d). Każdemu — nawet najbardziej uzasadnionemu — żądaniu robotników przeciwstawiali oni najskrajniejszy opór — nawet wtedy, jeżeli żądanie leżało w interesie przemysłu, ba nawet przedsiębiorców samych.

W usiłowaniach gnębienia robotników doznawali przedsiębiorcy jawnego poparcia rządu. Rozkazom przedsiębiorców poddawały sie organa państwowe, a gdy robotnicy żądaniem materyalnego polepszenia zagrażali »spokojowi i porządkowi«, policya i żandarmerya »interweniowały« w wiadomy wszystkim sposób. Dzięki rozwojowi organizacyi robotniczych, nastąpił w tym względzie zwrot ku lepszemu. Zapewne, rząd jest wobec przedsiębiorców także i dzisiaj tak samo dobrze usposobiony, jak niegdyś, i gotów uwzględnić każde życzenie przedsiębiorców, lecz — ku strapieniu przedsiębiorców — nie odważy się on już w podobny sposób, jak dawniej, »interweniować« w ekonomicznych walkach.

Przedsiębiorcy tymczasem niczego się nie nauczyli i niczego nie zapomnieli. Usiłowania robotników gwoli polepszenia bytu, zdobycia ludzkiej egzystencyi, wydają się im zbrodnią przeciwko majestatowi worka, dziełem »niesumiennych awanturników«! Także dzisiaj jeszcze sądzą oni, że mogą robotników gnębić brutalnościami i haniebnemi prześladowaniami, zapominając przytem, że każdy ucisk wywołuje reakcyę, gdyż osiąga się przeciwieństwo zamierzonego efektu.

W takim stanie rzeczy rozumie się samo przez się, że genialne głowy spekulują na zaślepienie przedsiębiorców, by przy tej sposobności dla siebie coś zarobić. Oto, niedawno były kryminalnik, a obecnie osławiony wydawca czasopisma »Die Arbeit«, niejaki Hauck-Waiss, zwrócił się do przedsiębiorców z prośbą, by mu podali imiona »awanturników«, zasługujących na to, by ich jak najdalej trzymano od pracowni. Cel, który Hauck-Waiss chce osiągnąć, jest dla każdego jasny. Apel do najordynarniejszych instynktów nie pozostał niewysłuchany. Znaleźli się natychmiast przedsiębiorcy, którzy wzięli udział w tem niesłychanem szubrawstwie. W kilku numerach już ogłasza czasop. »Die Arbeit« »Wykaz imienny tych panów pracobiorców (robotników), którzy się odznaczyli w pracowniach, podczas sztrejków, wydalań, typowych wypadkach w sali sądu przemysłowego i przy innych okazyach«. Jest to po prostu całkiem nikczemne wymuszenie, gdyż robotników ma się — pod zagrożeniem kary głodowej, powstrzymywać nietylko, od obrony ich zdobyczy i usiłowań osiągnięcia dalszych korzyści, lecz także i od tego, by nie dochodzili swych praw w przynależnych sądach.

Znamiennym objawem dla austryackich przedsiębiorców jest fakt, iż w ich gronie nie znalazł się nikt, któryby wobec najnowszej »akcyi« Hauck-Waiss'a zajął stanowisko. Panowie, którzy odgrywają rolę w związkach przemysłowców, pysznią się przy każdej sposobności swoją »honorowością«, która im jednak nie przeszkadza takie indywidum z pod ciemnej gwiazdy, jak Hauck-Waiss, który przez długi czas używał państwowego zaopatrzenia w domu poprawy, popierać, jako duchowego przywódcę uznawać i jego towarzystwem się otaczać. Ten ścisły związek z mieszkańcem domu poprawy rzuca jaskrawe światło na moralną kwalifikacyę naszych przedsiębiorców i mimowoli przypomina nam się stare przysłowie: »Z jakim się wdajesz, takim się stajesz«...

Fakt, że emerytowany »kryminalista« w swej najnowszej »akcyi« znalazł u przedsiębiorców poparcie, dowodzi, oprócz niskiej żądzy zemsty, bezmiernego tchórzostwa. Wszakże zacny »dżentelman« nablagował przedsiębiorcom, że nie ma dla nich niebezpieczeństwa i że przyjmuje na siebie całą odpowiedzialność. Tymczasem mogą się ciężko zawieść, gdyż za szkodę, wynikłą dla robotników przez »czarne listy« odpowiadają solidarnie Hauck-Waiss i ci, którzy mieli współudział. Tego pana i jego protektorów nauczymy porządnie rozumu, a w przewidywaniu następstw, Hauek-Waiss, jako bardziej szczwany, poczynił już środki, by swoją skórę i kieszeń salwować, gdyż jego imię, jako właściciela czasopisma »Die Arbeit« już... znikło! To mu jednakże nie pomoże.

Jak każde szubrawstwo, musi i to haniebnie skończyć. Nadarmo zhańbili się przedsiębiorcy przez połączenie się z kryminalistą, co oznacza ich moralne bankructwo. Jedyna, bezwątpienia zła, pociecha pozostaje przedsiębiorcom: Niżej nie mogą oni już upaść!

Historya drukarstwa lwowskiego zapisała w rocznikach swych również podobne wypadki prowadzenia »czarnych list« przez niektórych pryncypałów lwowskich, których ofiarą mieli paść, a nawet padli, koledzy, którzy w ruchach cennikowych siłą faktów mieli to nieszczęście, być na czele tych ruchów i niektórym z nich nadeptać na odciski — jak to np. miało miejsce w roku 1895. Być może, iż znajdziemy jeszcze sposobność osobno i szczegółowo o tej sprawie pomówić — zwłaszcza, gdy »nożyce się odezwą«...

Organizacye towarzyszy w zawodzie drukarskim.

IV.

5. »Związek alzacko-lotaryńskich drukarzy«, założony w r. 1882, liczy w 4 sekcyach 740 członków (52 korektorów i dyrektorów, 582 zecerów ręcznych, 12 maszynowych, 81 drukarzy i maszynistów, 13 giserów i stereotyperów). W stowarzyszeniu drukarskiem w Mülhausen, mającem na celu wspieranie w słabości i bezrobociu, zorganizowanych jest 8 drukarzy. Niezorganizowanych towarzyszy jest 139. Liczba uczniów wynosi 203. Wedle tego, wynosi ogólna liczba robotników drukarskich Alzacyi i Lotaryngii 1090. Obowiązkowa wkładka związkowa wynosi tygodniowo fr. 1. Istnieją w Alzakyi i Lotaryngii dwa nieobowiązkowe (?) instytuta: 1. kasa wdów, która pobiera tygodniową wkładkę fr. 0·3125, i 2. kasa chorych, która nosi nazwę »Towarzystwo drukarzy Sztasburg« i nazywaną bywa »Stara kasa«, a do której wpływa od członka na tydzień fr. 0·50. Lokalne kasy pobierają przeciętną tygodniową wkładkę fr. 0.3125. — Ogólny majątek wszystkich kas wynosi fr. 189.132·51, a mianowicie należy z tego do kasy związkowej fr. 130.148·05, do lokalnych kas fr. 21.500, a do dwóch nieobowiązkowych kas fr. 37.483·91 (do kasy wdów fr. 17.769·30, a do »Starej kasy« w Sztrasburgu fr. 19.714·61). — Alzacko-lotaryński Związek drukarzy wypłaca jako wsparcie podróżne dziennie fr. 1·25 członkom, którzy zapłacili najmniej 6 wkładek, a fr. 1·5625 tym, którzy zapłacili najmniej 75 wkładek. W jednem i temsamem miejscu wypłaca się wiatikum tylko raz w przeciągu 6 tygodni. — Każdy bezkondycyjny członek, który zapłacił najmniej 75 wkładek, otrzymuje w danym razie wsparcie dla bezkondycyjnych w miejscu fr. 1·5625 dziennie aż do 10 tygodni; po zapłaceniu przynajmniej 100 wkładek wynosi dzienna zapomoga fr. 1·875 przez 10 tygodni, zaś przez 20 tygodni po zapłaceniu przynajmniej 150 wkładek, a przez 40 tygodui po zapłaceniu przynajmniej 750 wkładek. Kto zapomogę w wspomnianych wysokościach wybrał, uprawnionym jest do ponownego pobierania zapomogi dopiero po 26 tygodniach płacenia wkładek. — W razie choroby otrzymują członkowie po zapłaceniu 13 wkładek przez 13 tygodni, po zapłaceniu 26 wkładek przez 26 tygodni, zaś po zapłaceniu 52 wkładek przez 52 tygodni, zapomogę dziennie fr. 1·74 (wliczając i niedzielę). Ponowną zapomogę można pobierać dopiero wtedy, jeżeli dotyczący członek po

ostatniej słabości przez 13 tygodni bez przerwy pracował i wkładki opłacał. — Prawo do inwalidowego uzyskuje się: 1) po 5 latach, jeżeli członek przystąpił do Związku w przeciągu roku po ukończeniu nauki i zapłacił przez te 5 lat przynajmniej 200 wkładek; 2) po 10 latach, jeżeli członek przystąpił do Związku po upływie roku po ukończeniu nauki i przez te 10 lat zapłacił przynajmniej 400 wkładek; 3) po 15 latach, jeżeli członek przystąpił do Związku dopiero po upływie 5 lat po ukończeniu nauki i przez tych 15 lat zapłacił najmniej 600 wkładek do tego działu zapomóg. Wsparcie wynosi fr. 1.25 dziennie. Kto po tych karencyach zapłacił jeszcze dalszych 800 wkładek, otrzyma fr. 1·5624. Członkowie, uprawnieni do pobierania inwalidowego, ktorzy po 52-tygodniowej chorobie wybrali zapomogę i jeszcze do pracy są niezdolni, wstępują natychmiast w pobory inwalidowego. Powyższe postanowienia mają również zastosowanie do podróżnych członków uwzajemnionych stowarzyszeń, które takiejże zapomogi udzielają; zawsze ale musi dotyczący członek mieć zapłaconych w Alzacyi-Lotaryngii 52 wkładek nim może sobie rościć prawo do zapomogi. Skoro inwalida osiągnie dochód w wysokości miejscowego minimum, w takim razie odpada pobór inwalidowego. — W razie zgonu członka, wypłaca się spadkobiercom pośmiertne, które wynosi: przy mniej jak 50 wkładkach zapłaconych — fr. 62·50, do 500 zapłaconych wkładek — fr. 125, do 1000 wkładek - 187·50. Niżej zapłaconych 13 wkładek nie wypłaca się żadnego pośmiertnego. W braku prawnych spadkobierców, obejmuje Związek koszta pogrzebania aż do wysokości uzyskanego przez członka pośmiertnego. — Nieobowiązkowa kasa wdowia udziela zapomogi fr. 10 miesięcznie. — Członkowie, którzy pozostali bez pracy nie z własnej winy, a do pobierania zapomogi dla bezkondycyjnych są uprawnieni, otrzymują, jeżeli natychmiast odjeżdżają, odjezdne fr. 12·50. — Członkowie, prowadzący własne gospodarstwo, mogą, przy zmianie miejsca zamieszkania, otrzymać dodatek do kosztów przesiedlenia, o ile uiścili przynajmniej 75 wkładek tygodniowych. Ta zapomoga wynosi: po zapłaceniu przynajmniej 75 wkładek, fr. 18·75 przy oddaleniu 15 klm.; przy 100 zapłaconych wkładkach, fr. 18·75, a za każdy dalszy kilometr, ponad pierwsze 15, fr. 0·125 więcej: przy każdych dalszych 50 wkładkach więcej zapłaconych, podwyższa się dodatek kilometrowy o fr. 0·0125; za każde dziecko otrzymuje się na kilometrze o fr. 0·025; przy prześladowaniach (»Massregelungen«) mają członkowie prawo do 20 prc. wyższego dodatku do kosztów przesiedlenia. — Jeżeli członkowie wskutek prześladowań pozostaną bez pracy, to otrzymują — bez względu na ilość zapłaconych wkładek: kawalerowie fr. 3·125, a żonaci fr. 3·75 dziennie, na przeciąg 10 tygodni. — W Alzacyi-Lotaryngii istnieje, obowiązujący w całym okręgu związkowym, cennik normalny, zawarty na czas nieoznaczony. Tygodniowe minimum pewniaka wynosi — bez lokalnego dodatku — fr. 27·50, przeciętne minimum fr. 33·44. Dodatek za osobne godziny unormowany jest na fr. 0·15, pracę nocną płaci się podwójnie. — Dzienny czas pracy ustanowiony jest we wszystkich cennikowych drukarniach na 9 godzin; w innych oficynach pracuje się 9 do 11 godzin dziennie. Uczniowie wstępują w regule z 14. rokiem życia do nauki, która trwa 4 lata. — Pryncypałowie są od niedawna również zorganizowani i należą do »Niemeckiego Związku właścicieli drukarń«. — Centralny zarząd Alzacko-lotaryńskiego Związku drukarzy ma swą siedzibę w Sztrasburgu. Organem tegoż Związku jest »Korrespondent«.

(C. d. n.)

Cennikowy Sąd polubowny dla Niższej Austryi.

(Posiedzenie z 1. września 1903.)

1. Dwóch zecerów pewnej wiedeńskiej drukarni, dostarczających pakietowego układu dla czasopism, skarzyło z powodu skreśleń, poczynionych przez zarząd. *a)* Za tabele bez linii policzono 100 procent, podczas gdy zarząd płacić chce tylko 50 proc. Do żądania przychylono się jednomyślnie. *b)* Przy stałej rubryce dodawaną jest do tytułu każdym razem wstępna uwaga, mniej więcej 12 wierszy obejmująca, do której skarżący roszczą sobie prawo, uważając ją jako nieodłączną część tytułu. To roszczenie sąd rozjemczy uchylił większością głosów jako nieuzasadnione. Zecerom należy się — wedle § 42. ust. 3. cennika norm. — tylko wiersz tytułowy; nie mają oni jednakże obowiązku, tę wstępną uwagę wstawiać do układu. *c)* Za mieszany układ żądają zecerzy 35 proc. dodatku, podczas gdy ofiarowane jest 25 proc. Sąd rozjemczy uznał jednomyślnie 30 proc. jako odpowiednie. *d)* Przy notatkach dziennikarskich przychodzi krótkie wybitne słowo („Schlagwort“) tłustem pismem, do którego się przyłącza ciąg dalszy spacyowanem pismem, z którego się tekst składa. Zecerzy żądają za te wybitne słowa trzy wiersze, podczas gdy zarząd daje tylko dwa. Jednomyślny wyrok brzmi: że każdy wiersz z wybitnem słowem, ze względu na tłuste pismo, policzyć należy po dwójnie. Przyłączające się słowa spacyowane należy razem zliczyć i porachować podwójnie. — *e)* Za układ „Sprzedaż realności“ żądają zecerzy 50 proc. dodatku, podczas gdy zarząd zezwolił tylko na 35 proc. Sąd polubowny uwzględnił jednomyślnie żądanie skargi. *f)* W jednym łamie przychodzi krótki wiersz wychodny („Ausgang“), który korektor kazał zgubić, czego zecer wzbraniał się uczynić, Jednomyślny wyrok brzmiał na zgubienie wiersza wychodnego, odpowiednio do reguł typograficznych.

2. Pewnego zecera przyjęto do drukarni w Oberhollabrunn i po pięciu tygodniach oddalono bez wypowiedzenia. Żąda zapłaty za dni 14, utrzymując, że dyrektor powiedział mu przy jego wstąpieniu wyraźnie, że kondycya jest trwałą. Pryncypał oświadcza listownie, że skarżący był przyjęty tylko pomocniczo. Ponieważ są dwa sprzeczne ze sobą zeznania, a świadków żadnych nie wymieniono, dalej z powodu, iż zaprzysiężenie stron nie jest dopuszczalnem, odesłano skarżącego do zwykłego sądu.

3. Pewnego zecera przyjęto do wiedeńskiej drukarni za minimum i musiał on podpisać rewers, w którym się zgadza, że stosunek pracy w przeciągu 4 tygodni może być w każdej chwili rozwiązany. Po 5 dniach został ów zecer oddalony. Zażądał wówczas przewidzianej w § 8. cennika dopłaty 1 korony dziennie, czemu pryncypał — odwołując się na rewers — odmówił. Przed sądem polubownym oświadczył pryncypał, iż skarżącego oddalił z powodu nieudolności, o czem można już z tego się przekonać, że w jego miejsce przyjął innego zecera. Wobec tego utrzymywał skarżący, że dostarczał układu dwa razy więcej, aniżeli wynosiła pobierana płaca. Sąd polubowny odroczył rozprawę, by umożliwić pryncypałowi przedłożenie dowodów pracy, wykonanej przez skarżącego, tudzież wykazanie, że w miejsce skarżącego przyjął zastępcę.

Fryderyk Jasper, przew.

Ruch w naszych stowarzyszeniach.

Sprawozdanie z XXXII. posiedzenia Zarządu Związku z d. 30. lipca 1903. Przewod. Reifmüller otwiera posiedzenie. — Protokół z ostatniego posiedzenia odczytano i przyjęto do wiadomości. — Usprawiedliwieni: Dworzaczek i Pochopp; chory: Gettwert. — Schiegl zdaje sprawę ze swej delegacyi do Aussig. — Przyjęto koszta pomocy prawnej, użyczonej pewnemu koledze, który, ze sposobności delegacyi do Aussig, dla „włóczęgostwa“ oskarżony i od „zbrodni“ tej uwolniony został, a przeciwko któremu jeszcze jest w toku proces z powodu przekroczenia ustawy o koalicyi. — Nadeszłe sprawozdanie z Czerniowiec przyjęto do wiadomości. — Sekcya w Steyr wyższo-austr. Stowarzyszenia uprasza o płacenie po 6 hal. miesięcznie za każdego swego członka z funduszów Związku na rzecz miejscowego Stowarzyszenia w Steyr. (Odmówiono). — Uchwalono prenumeratę 1 egzemplarza wiedeńskiej „Arbeiter-Ztg.“ — Z Dalmacyi donoszą o tamtejszych stosunkach w Stowarzyszeniu. — Czasopismo „Ognisko“ wykazuje za pierwsze półrocze 1903 deficytu koron 528·84, „Risveglio“ za II. kwartał 1903 deficytu kor. 251·20; uchwalono pokryć te deficyty. — Wykaz rachunkowy „Vorwärts'u“ za II. kwartał 1903 przyjęto do wiadomości.

Dwóch z Niemiec przybyłych kolegów uskarża się z powodu nieuznania ich przez Niższo-austr. Stowarzyszenie. Uchwalono przekazać oba te pisma wspomnianemu Stow. z prośbą o uwzględnienie. — Pewien węgierski członek organ. pobrał w Austryi wsparcie dla podróżnych, mimo, iż zapłacił zaledwie 2 wkładek. W Solnogrodzie dopiero zastanowiono mu wsparcie. Węgierskie Stowarzyszenie oświadcza, że członek ten w swoim okręgu jest uprawnionym. Zawiadomiono to Stowarzyszenie, że w Austryi tak się rzecz nie ma. Przyjęto do wiadomości i uchwalono zrzec się zwrotu pobranych zapomóg. — Schiegl zawiadamia dalej, że pewien włoski podróżny, który zagubił swą książkę kwitową, w Austryi pobierał przez miesiąc wsparcie na podstawie pojedynczej kartki. — Do Bregencyi wydelegowano kol. Hofera; zaś kol. Thurnera uchwalono zawiadomić, iż odstąpiono od wysłania delegata do Morawskiej Ostrawy.

Reifmüller Franciszek, przewodniczący.

Susmann D., sekretarz.

KRONIKA.

Zjazd delegatów niemieckich filij w Czechach odbędzie się w dniach 27. i 28. września w Libercu. Na porządku dziennym znajduje się między innymi sprawa cennika dla zecerów maszynowych; sprawa samoistnych gremiów drukarskich a organizacya zawodowa zgromadzeń Towarzyszy; pośrednictwo pracy; reorganizacya zapomóg; omówienie kwestyi co lepsze, czy związek państwowy czy związek federacyjny stowarzyszeń? i t. d. Ze względu na ostatnią sprawę, zjazd budzi ogólne zainteresowanie.

Strejk towarzyszy drukarskich w Aradzie zakończył się zupełnem zwycięstwem tychże. Już w czwartym dniu widzieli się pryncypałowie zmuszeni przyjąć przedłożony im cennik, który ustanawia minimum K 22; dotychczas płacono 12 do 18 K. Uczniowie i pomocnice, które również zaprzestały pracy, otrzymali podwyżkę o 1 koronę tygodniowo.

Walne zgromadzenie węgierskiego kraj. Stowarzyszenia uchwaliło obowiązkowe wprowadzenie czasop. „Typographia“. Według doniesienia „Gutenberga“ ministerstwo węgierskie zezwoliło na zmianę statutu tegoż Stowarzyszenia.

Rozprawa przeciw Czoppowi, na skutek skargi kol. Schiegla, odbędzie się 15. i 16. września przed sądem przysięgłych we Wiedniu.

Pomyłka druku. W nr. 25. „Ogniska“, w Kronice, w artykule, zatytułowanym „C. k. bojkot“, w wierszu 3 z góry, zamiast koalizacyi — ma być koalicyi.

Alojzy Ziegler, drukarz z Gracu, niezwiązkowiec, który ostatnio stał w kondycyi w Reichenhall, uciekł stamtąd, nie wypełniwszy swych zobowiązań wobec tamtejszej socyalno-demokr. Czytelni, gospodarza i kilku robotników. Tenże zwrócił się zapewnie do Gracu, gdzie przez kilka lat pracował. Wiadomość o nim uprasza się podać pod adresem: „Josef Schorer, Drucker in Freylassing (Bayern)“.

Ruch strejkowy między górnikami śląskimi zakończył się na razie ugodą między delegatami górników obydwu szybów „Eleonora“ i „Bettina“ a dyrekcyą, zawartą w obecności starszego c. k. komisarza górniczego p. Zacha. Zgodzono się sporne kwestye przedłożyć rozstrzygnięciu sądu rozjemczego w Cieszynie. Dyrekcya zgodziła się na to żądanie górników z warunkiem, że bezzwłocznie wszyscy podejmą napowrót pracę, co się też stało.

Komunikaty i ogłoszenia Związku i Stow. „Ognisko“.

Wydział główny Lwów. Chorzy od 30. do 12. września 1903: Niedopad Jan, Świętosławski Aleksander, Domański Waleryan, Wiszowski Michał, Hendrich Alojzy, Silberman Maurycy (Tarnopol), Hempel Maksymilian, Gulda Henryk, Fried Michał, Deripper Jan, Staromiejski Edward, Goldstein Wolf (Stryj), Specht Franciszek, Hydzik Jan, Karpiński Zygmunt, Horny Mikołaj, Prima Edward, Chwojka Robert, Szyszkowicz Edward, Łoziński Karol, Maćkówka Konstanty, Bukasiewicz Edward, Klapkowski Józef, Koch Alfred, Seko Dominik, Tkacz Karol, Skringer Adolf, Apter Natan, Martynów Emil, Gerono Stanisław, Kotik Jan, Gusztywa Stanisław.

Wyzdrowieli: Tkacz Karol, Prima Edward 1., Goldstein Wolf 2., Hendrich Alojzy, Fried Michał, Specht Franciszek, Chwojka Robert, Szyszkowicz Edward 6., Klapkowski Józef, Koch Alfred 9., Seko Dominik, Maćkówka Konstanty 10., Silberman Maurycy, Gulda Henryk, Staromiejski Edward, Skringer Adolf, Horny Mikołaj, Domański Waleryan 13. września.

Inwalidzi: Bielecki Piotr, Sarnicki Franciszek, Schmidt Franciszek, Levay Aleksander, Skringer Antoni, Krzyżanowski Teodor, Margasz Wojciech, Wierzbiański Aleksander, Wuftka Stanisław, Misiakiewicz Leon.

Sieroty: Marya i Janina Pikoła (zapomoga wstrzymana), Józef Lewandowski, Mieczysław, Stanisław, Zygmunt i Aleksander Smerek, Marya-Janina, Tadeusz i Klemens Preidl, Adam, Jadwiga-Marya, Mieczysław, Teodor Mandiuk, Stanisława, Edward, Władysław, Helena, Mieczysław Bielewicz.

Bez kondycyi: Kowerdowicz Konrad (Stanisławów), Mihułowicz Stefan, Profeld Antoni, Seko Dominik, Pilipów Włodzimierz, Roskosz Franciszek.

Wstąpił do kondycyi Mihułowicz Stefan 6. września.

Filia Kraków. Chorzy od 30/7 do 12/9 1903: Weigel Karol, Wojnarowski Wincenty. Karasiński Stanisław, Wiśniowski Leon, Nowak Ludwik, Fallek Herman, Kamyk Maryan, Kopacz Bronisław, Meus Julian, Lityński Romuald, Kuciel Maryan, Bandura Leon, Pankiewicz Stanisław, Kusiba Józef, Faden Dawid, Karbowski Jan. Bogucki Ignacy od 9/9, Fedyk Antoni od 11/9.

Wyzdrowieli: Fallek Herman, 31/8, Bandura Leon 31/9, Pankiewicz Stanisław 1/9, Kamyk Maryan 6/9, Kuciel Maryan 9/9.

Bez kondycyi: Miczorek Franciszek, Panek Józef (Tarnów), Dużyk Józef, Kądziołek Bolesław, Gawiński Ignacy od 2/9, Feldmann Maksymilian.

Stanął do kondycyi: Kądziołek Bolesław 11/9.

Nowe umowy co do wzajemności.

Dnia 1-go września b. r. weszły w życie zawarte na podstawie projektu strassburskiego nowe umowy co do wzajemności z następującymi zagranicznymi związkami:

Dania: Dansk Typografforbund w Kopenhadze;

Alzacya i Lotaryngia: Verband der Elsass-Lothringischen Buchdrucker w Strassburgu;

Luksemburg: Luxemburger Buchdruckerverein, w Luksemburgu;

Szwajcarya (niemiecka) Schweitzerischer Typographenbund w Bernie;

Chorwacya: Hrvatsko tipografičko družtwo za Hrvatsku i Slavoniju w Zagrzebiu;

Serbia: Družina tipografskih radnika u Serbiji w Belgradzie.

Zwraca się uwagę panów funkcyonaryuszów stowarzyszeń, filij i stacyj płatniczych, że co do **uprawnienia do pobierania zapomog** w Austryi, obowiązują następujące **karencye**:

Dla członków Związku w	Zapomoga dla bezkondycyjnych w podróży	bezkondycyjnych w miejscu	chorych[3] w miejscu	chorych[3] w podróży	inwalidów	kosztów pogrzebu	sierót
	wypłacana będzie po uiszczeniu co najmniej wkładek tygodniowych w kondycyi						
Danii	6	52 [1]	13	13	.	52	.
Alzacyi i Lotaryngii	6	75 [1]	13	13	260 [2]	13	
Chorwacyi	6	.	13	13	520 [2]	13	520 [2]
Luxemburga	13	.	13	13	520 [2]	13	.
Szwajcaryi (niem.)	6	75 [1]	13	13	260 [2]	13	260 [2]
Serbia	6	52 [1]	26	26	.	26	.

1) Z wkładek tych przynajmniej 26 zapłaconych musi być w Austryi.

2) Z władek tych przynajmniej 52 musi być bezpośrednio przedtem zapłaconych w Austryi.

3) Członkowie, którzy zachorowali w podróży otrzymują zapomogę na przeciąg jednego roku. Prawo do pobierania zapomogi dla chorych w miejscu nabywają członkowie z chwilą wstąpienia do kondycyi, odnośnie do tych gałęzi zapomóg, co do których nie podano powyżej karencyi, nie ma też wzajemności.

Dalsze postanowienia zawarte są w ogłoszonej w Sprawozdaniu Związku za r. 1902 umowie co do wzajemności.

Sekretaryat Związku.

Wszystkich członków, tak miejscowych, jakoteż zamiejscowych, uprasza się o rychłe wyrównanie zaległości, w przeciwnym razie zastosowanym do nich zostanie odnośny paragraf statutu i regulaminu.

Koledzy! Przy każdej sposobności pamiętajcie o funduszu na budowę własnego domu!

Szan. Poborców oficynowych uprasza się o łaskawe natychmiastowe zgłaszanie z wypisaniem daty dnia, kiedy kto z kolegów wstępuje lub występuje z kondycji lub zgłasza się chorym, pod adresem: Jan Paszkowicz, ul. Łyczakowska l. 14. I. piętro.

Wszelkie listy w sprawie Filii krak. Stow. »Ognisko«, należy odtąd wysyłać pod adresem: Gustaw Titz, Kraków, Drukarnia Wł. Teodorczuka, ul. Basztowa, (Hotel centralny).

Wszystkich kolegów, którzy mają u siebie książki wypożyczone z biblioteki Stowarzyszenia we Lwowie, uprasza się o jak najrychlejszy zwrot tych książek, gdyż w najbliższym czasie będzie biblioteka celem uporządkowania zamkniętą. Ktoby tedy z oddaniem książek zwlekał, narazi się na płacenie kar za przetrzymywanie, a nadto przedłuży czas zamknięcia biblioteki, utrudniając przeprowadzenie uporządkowania.

Wydział główny „Ogniska“.

Wszelkie pisma dotyczące »Klubu maszynistów« należy adresować: **Józef Partykiewicz**, Drukarnia »Polonia«, Lwów, ul. 3-go Maja.

Zawiadamia się Szan. Kolegów, że wykaz z nadesłanych składek na budowę własnego domu na ręce kol. Paszkowicza Jana, umieszczany jest każdego miesiąca w numerze „Ogniska“ z 25-tego.

Pamiątkę na cześć Jana Gutenberga wydaną przez kolegów krakowskich, nabywać można u kol. Paszkowicza Jana po 40 hal. za egzemplarz, z przesyłką pocztową po 50 hal.

Z drukarń prowincyonalnych w Galicyi zachodniej,

o wszelkich nieprawidłowościach cennikowych, należy natychmiast donosić krakowskiej Komisyi cennikowej pod adresem: J. KUSIBA, Kraków, Drukarnia Uniw. Jagiellońskiego, ul. Zgoda l. 4.

Pp. Kolegów płatniczych stacyi podróżnych, jakoteż członków z prowincyi uprasza się przy wysyłaniu listów o odpowiednie nalepianie marek, celem uniknięcia we Lwowie podwójnej opłaty.

Przestroga.

Przed przyjęciem kondycyi w **Kołomyi** należy się wpierw poinformować u kol. **Mirona Stetkiewicza**, drukarnia Biłousa w Kołomyi.

Przed przyjęciem kondycyi w **Stanisławowie** należy się porozumieć z mężem zaufania, kol. S. Waldekiem, w drukarni Weidenfelda — Stanisławów.

Z dniem 2. sierpnia b. r., obejmuje funkcyę męża zaufania dla Kołomyi, kol. **Miron Stetkiewicz**, drukarnia Biłousa, gdzie też wszyscy przejeżdżający przez Kołomyję członkowie, zgłaszać się obecnie powinni.

Filia Przemyśl: Podróżnym wypłaca kol. Madeyski w lokalu Filii, ul. Dobromilska 36. (za poprzedniem uwiadomieniem w »Drukarni Udziałowej«) od godz. 6 do 7 wieczór.

Zgłoszenia do przyjęcia.

Niższo-austryackie stowarzyszenie w Wiedniu: zecer Karol Berghauer ur. w Wiedniu 1871, wyp. tamże 1888; drukarz Antoni Steiner, ur. w St. Georgen 1869, wyp. w Wiedniu 1877; byli już członkami; zecerzy Mateusz Gatscharek, ur. w Mistelbachu 1883, wyp. tamże 1903; Gustaw Parreisz jun., ur. w Wiedniu 1884, wyp. tamże 1903: Leopold Zrunek, ur. w Wiedniu 1883, wyp. tamże 1902; Dawid Sessler, ur. Nagujhely 1886, wyp. tamże 1903; korektor Wilhelm Quartner, ur. w Berlinie (pow. Brody, Galicya) 1871, wyp. w Wiedniu (w graficznym zakładzie naukowym) 1900; drukarz Alojzy Schodl, ur. w Mistelbachu 1881, wyp. tamże 1899; szweicerdegen August Wittmann, ur. w Ybbs n. D. 1883, wyp tamże 1903; byli już członkami.

Ewentualne zarzuty do dni 14 pod adresem: Karol Miess, Wiedeń, VII. Seidengasse 17.

Ewidencya Wykazu cennikowych oficyn.

Przypomina się Szanownym Zarządom Stowarzyszeń, że w swoim czasie (październik 1902) przesłał im Zarząd Związku wykaz cennikowych drukarń w formacie plakatowym, z prośbą o utrzymanie ewidencyi. Bardzo wybitnemi czcionkami upraszano na tym wykazie, aby o wszelkich zmianach zachodzących (włącznie z zmianami firm) zawsze i bezwłocznie zawiadamiano, z podaniem powodów, Zarząd Związku. To samo dotyczy firm które stały się cennikowemi.

Gdy niestety w niektórych miejscach wezwanie to zostało prawdopodobnie zapomniane, ponawia się je, z prośbą o ścisłe wykonywanie

Wiedeń, 14. lipca 1903.

Sekretaryat Związku.

Odezwa!

Zecer Ludwik Jonas z Neubrandenburg, opatrzony książką kwitową Nr. 3399 Rheinl. — Westphlalen, który, zachorowawszy w podróży, był w Pradze od 8. — 11. lipca br. jako chory wspierany, pobrał za te dnie choroby od kasyera stacyi płatniczej w Pardubicach także wsparcie podróżne. Jonas jest tedy obowiązany zwrócić wsparcie podróżne w kwocie kor. 4·80, pobrane za czas od 8. — 11. lipca, i uprasza się pp. kasyerów stacyi płatniczych, Jonasowi w danym wypadku kwotę tę strącić i fakt ten w książce kwitowej uwidocznić.

Wiedeń, 1. września 1903.

Sekretaryat Związku.

WYKAZ

biur stręczenia pracy Związku austrjackich stowarzyszeń drukarzy, odlewaczy czcionek i pokrewnych zawodów za czas od 30/8 do 5/9 1903

Biuro stręczenia pracy Stowarzyszenia w	Zapisani był: Z poprzedniego tygodnia zostało z.	d.	g.	raz.	Nowo zgłoszeni z.	d.	g.	raz.	Razem z.	d.	g.	raz.
Czechach	110	30	.	140	22	3	.	25	132	33	.	165
*Bukowin.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dalmacyi	4	.	.	4	.	.	.	.	4	.	.	4
*Galicyi	6	2	.	8	.	4	.	4	6	6	.	12
Karyntyi	.	1	.	1	1	.	.	1	1	1	.	2
Krainie	3	.	.	3	.	.	.	.	3	.	.	3
Pobrzeżu	9	.	1	10	5	.	.	5	14	.	1	15
Morawie	29	4	.	33	.	2	.	2	29	6	.	35
N. Austryi	155	53	2	210	33	8	.	41	188	61	2	251
W. Austr.	5	2	.	7	.	.	.	.	5	2	.	7
Solnogr.	.	.	.	.	9	3	.	12	9	3	.	12
Śląsku	4	.	.	4	.	.	.	.	4	.	.	4
Styryi	5	2	.	7	1	1	.	2	6	3	.	9
Tyrolu	11	1	.	12	3	.	.	3	14	1	.	15
Trento	6	1	.	7	.	.	.	.	6	1	.	7
Razem	347	96	3	446	74	21	.	95	421	117	3	541

Biuro stręczenia pracy Stowarzyszenia w	Kondycyi udzielono dłuższej z.	d.	g.	raz.	krótszej (pomocniczej) z.	d.	g.	raz.	Bez wskazania kondycyi wykreślono z ewidencyi z.	d.	g.	raz.	Pozostali w ewidencyi z.	d.	g.	raz.
Czechach	7	6	.	13	.	.	.	.	3	1	.	4	122	25	.	148
*Bukowin.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dalmacyi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	4
*Galicyi	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	5	6	.	11
Karyntyi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	1	.	.	1
Krainie	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	2	.	.	2
Pobrzeżu	4	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	10	.	1	11
Morawie	2	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	27	6	.	33
N. Austryi	23	7	1	31	27	.	.	27	5	.	.	5	160	54	1	215
W. Austr.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	2	.	7
Solnogr.	2	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	7	3	.	10
Śląsku	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	4
Styryi	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	3	.	9
Tyrolu	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	14	.	.	14
Trento	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6	1	.	7
Razem	39	14	1	54	27*	.	.	27*	9	2	.	11	373	[illegible]	2	476

* Do zamknięcia numeru nie nadesłano nowych dat.

Sekretaryat Związku.

Zamknięcie rachunków Towarzystwa drukarzy „Ognisko“ za czas od 29. marca do 27. czerwca 1903.

Wydział główny Lwów

PRZYCHODY

	koron	h.	koron	h.
Fundusz chorych.				
Wkładki członków	2824	02		
Taksy wpisowe od członków	7	80		
Odsetki za I. półrocze 1903	141	—		
Zwrot czynszu za II. kwartał 1903	25	97	2998	79
II. Fundusz inwalidów.				
Wkładki członków	973	80		
Taksy wpisowe od członków	7	80		
Odsetki za I. półrocze 1903	220	30		
Zwrot czynszu za II. kwartał 1903	25	97		
Zwrot ze Związku za I. kwartał 1903	50	08	1277	95
III. Fundusz wdów i sierót.				
Wkładki członków	499	60		
Taksy wpisowe od członków	7	80		
Odsetki za I. półrocze 1903	188	25		
Zwrot czynszu za II. kwartał 1903	25	97	721	62
IV. Fund. dla pozost. bez kondycji w miejscu i podróży.				
Wkładki członków	1939	20		
Taksy wpisowe od członków	7	80		
Odsetki za I. półrocze 1903	109	—		
Zwrot czynszu za II. kwartał 1903	25	97	2081	97
V. Fundusz kształcenia.				
Wkładki członków	584	28		
Taksy wpisowe od członków	7	80		
Odsetki za I. półrocze 1903	23	45		
Zwrot czynszu za II. kwartał 1903	25	97	641	50
Razem			7721	83

ROZCHODY

	koron	h.	koron	h.
I. Fundusz chorych.				
Zapomogi chorym	2508	—		
Pogrzeb 1 członka	40	—		
Administracya	417	68		
Wyrównanie do Związku za I. kwartał 1903	167	45	3133	13
II. Fundusz inwalidów.				
Zapomogi członkom-inwalidom	1269	—		
Administracya	417	68	1686	68
III. Fundusz wdów i sierot.				
Odprawy pośmiertne	645	90		
Zapomogi sierotom	273	—		
Administracya	417	68		
Wyrównanie do Związku za I. kwartał 1903 do odpraw pośmiertnych	127	83		
Wyrównanie do Związku za I. kwartał 1903 do zapomóg sierocych	109	56	1573	97
IV. Fundusz dla pozostających bez kondycji w miejscu i podróży.				
Zapomogi dla pozostających bez kondycji w miejscu	658	—		
„ „ „ „ „ w podróży	127	20		
Administracya	417	68		
Wyrównanie do Związku za I. kwartał 1903 do pozostających bez kondycyi w miejscu	1193	10		
Wyrównanie do Związku za I. kwartał 1903 do pozostających bez kondycyi w podróży	191	15	2587	13
V. Fundusz kształcenia.				
Prenumerata czasop. „Ognisko“ i innych	595	03		
Płaca nauczyciela śpiewu	96	—		
Administracya	467	68		
Zakupno akcyi Tow. przyjaciół sztuk pięknych	10	20	1168	91
Razem			10149	82

Komisya szkontrująca wybrana z łona Walnego Zgromadzenia, przeglądnęła i przeliczyła wszystkie pozycye przychodu i rozchodu, jakoteż kwity i znalazła w należytym porządku.
We Lwowie 11. września 1903 *Ludwik Barszczyński, Stanisław Bedkowski.*

Zestawił: **Jan Paszkowicz**
skarbnik główny.

Filja Kraków

PRZYCHODY

	koron	h.	koron	h.
I. Fundusz chorych.				
Wkładki członków	2183	12		
Taksy wpisowe	8	80	2191	92
II. Fundusz inwalidów.				
Wkładki członków	752	80		
Taksy wpisowe	8	80	761	60
III. Fundusz wdów i sierot.				
Wkładki członków	379	—		
Taksy wpisowe	8	80	387	80
IV. Fundusz dla pozostających bez kondycji w miejscu i podróży.				
Wkładki członków	1478	40		
Taksy wpisowe	8	80	1487	20
V. Fundusz kształcenia.				
Wkładki członków	451	68		
Taksy wpisowe	8	80	460	48
Razem			5289	—

ROZCHODY

	koron	h.	koron	h.
I. Fundusz chorych.				
Zapomogi chorym	1721	20		
Koszta pogrzebu ś. p. Atanaskowicza i Samulskiego	80	—		
Administracya	123	66	1924	86
II. Fundusz inwalidów.				
Zapomogi inwalidom	195	—		
Administracya	123	67	318	67
III. Fundusz wdów i sierot.				
Odprawa pośmiertna (Günther Joanna, Samulska Magdalena)	400	—		
Wsparcie sierotom	18	—		
Administracya	123	67	541	67
IV. Fundusz dla pozostających bez kondycji w miejscu i podróży.				
Zapomoga dla pozostając. bez kondycji w miejscu	534	—		
„ „ „ „ „ w podróży	146	40		
Administracya	123	65	804	05
V. Fundusz kształcenia.				
Administracya	123	65	123	65
Razem			3712	90

Sprawdzono księgi i kwity, oraz gotówkę i znaleziono wszystko w należytym porządku.
Kraków 1903. *Maryan Policzkiewicz, Schweitzer Sttanisław, Miziński Antoni.*

Zestawił: **Michał Giza**
skarbnik.

Filja Przemyśl

PRZYCHODY

	koron	h	koron	h.
I. Fundusz chorych.				
Wkładki członków			159	80
II. Fundusz inwalidów.				
Wkładki członków			55	—
III. Fundusz wdów i sierot.				
Wkładki członków			27	—
IV. Fundusz dla pozostających bez kondycji w miejscu i podróży.				
Wkładki członków			110	—
V. Fundusz kształcenia.				
Wkładki członków			33	20
Razem			385	—

ROZCHODY

	koron	h.	koron	h.
I. Fundusz chorych.				
Zapomogi 3 chorym za 52 dni	104	—		
Koszta pogrzebowe ś. p. Adriana Patronika	40	—		
Administracya	26	72	170	72
II. Fundusz inwalidów.				
Administracya			26	72
III. Fundusz wdów i sierot				
Odprawa wdowia po ś. p. Adrianie Patroniku	100	—		
Zapomoga sierocie za 3 miesiące	9	—		
Administracya	26	72	135	72
IV. Fundusz dla pozostających bez kondycji w miejscu i podróży.				
Zapom. dla poz. bez kondycji w podróży za 25 dni	30	—		
Administracya	26	72	56	72
V. Fundusz kształcenia.				
Prenumerata czasopism	12	—		
Administracya	26	72	38	72
Razem			428	60

Komisya kontrolująca:
Hrynkiewicz Jan *Rydza J.*

Zestawił: **Franciszek Madejski**
skarbnik.

ZESTAWIENIE OGÓLNE:

	Przychód	Rozchód
Wydział główny Lwów	K 7.721·83	K 10.149·82
Filia Kraków	„ 5.289 —	„ 3.712·90
„ Przemyśl	„ 385 —	„ 428·60
Razem	K 13.395·83	K 14.291·32

Okazuje się nadwyżka w II. kwartale 895 K 49 hal.

Wydawca i odpow. redaktor: Józef Hudec. „Z Drukarni Udziałowej“. Lwów ul. Lindego l. 8.